

LISTER

Programming E25

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list
- tuple
- set
- dictionary

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste)
- tuple (= tupel)
- set (= mængde)
- dictionary (= ordbog)

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste) `['æble', 'banan', 'citron', 'kiwi']`
- tuple (= tupel)
- set (= mængde)
- dictionary (= ordbog)

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste) `['æble', 'banan', 'citron', 'kiwi']`
- tuple (= tupel) `('æble', 'banan', 'citron', 'kiwi')`
- set (= mængde)
- dictionary (= ordbog)

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste) `['æble', 'banan', 'citron', 'kiwi']`
- tuple (= tupel) `('æble', 'banan', 'citron', 'kiwi')`
- set (= mængde) `{'æble', 'banan', 'citron', 'kiwi'}`
- dictionary (= ordbog)

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste) `['æble', 'banan', 'citron', 'kiwi']`
- tuple (= tupel) `('æble', 'banan', 'citron', 'kiwi')`
- set (= mængde) `{'æble', 'banan', 'citron', 'kiwi'}`
- dictionary (= ordbog) `{'æble':2, 'banan':5, 'citron':0, 'kiwi': 3}`

SAMLINGER

Samlinger (= Collections) er indbyggede datatyper i Python

Der er fire forskellige indbyggede datatyper, der bruges til at opbevare samlinger af data

- list (= liste) `['æble', 'banan', 'citron', 'kiwi']`
- tuple (= tupel) `('æble', 'banan', 'citron', 'kiwi')`
- set (= mængde) `{'æble', 'banan', 'citron', 'kiwi'}`
- dictionary (= ordbog) `{'æble':2, 'banan':5, 'citron':0, 'kiwi': 3}`

Vi skal introducere dem allesammen, men vi skal i første omgang kigge på lister og lidt tupler

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Eksempler på lister:

- Kongerækken i DK

Gorm den gamle, Harald Blåtand, Svend Tveskæg, ... Margrethe 2, Frederik 10

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Eksempler på lister:

- Kongerækken i DK

Gorm den gamle, Harald Blåtand, Svend Tveskæg, ... Margrethe 2, Frederik 10

- Tocifrede kvadrattal

16, 25, 36, 49, 64, 81

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Eksempler på lister:

- Kongerækken i DK

Gorm den gamle, Harald Blåtand, Svend Tveskæg, ... Margrethe 2, Frederik 10

- Tocifrede kvadrattal

16, 25, 36, 49, 64, 81

- Tætte venner

Peter, Ida, Jens, Anne, Christian, Signe, Mette, Ole, Morten, Mikkel, Asta

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Eksempler på lister:

- Kongerækken i DK

Gorm den gamle, Harald Blåtand, Svend Tveskæg, ... Margrethe 2, Frederik 10

- Tocifrede kvadrattal

16, 25, 36, 49, 64, 81

- Tætte venner

Peter, Ida, Jens, Anne, Christian, Signe, Mette, Ole, Morten, Mikkel, Asta

- Dagens indtag af drikke

Kaffe, Vand, Kaffe, Kaffe, Pepsi Max, Kaffe, Vand, IPA, Kaffe

LISTER

Datatypen liste (= list) er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Eksempler på lister:

- Kongerækken i DK

Gorm den gamle, Harald Blåtand, Svend Tveskæg, ... Margrethe 2, Frederik 10

- Tocifrede kvadrattal

16, 25, 36, 49, 64, 81

- Tætte venner

Peter, Ida, Jens, Anne, Christian, Signe, Mette, Ole, Morten, Mikkel, Asta

- Dagens indtag af drikke

Kaffe, Vand, Kaffe, Kaffe, Pepsi Max, Kaffe, Vand, IPA, Kaffe

- Mine frugter

Bananer, Æbler, Appelsiner

SYNTAKS OG INDEKSERING

Eksempler

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
[1, 3, 7, 12, 19]
```

```
[2, 'bold', 17, True, 5, [2, 4, 6]]
```


SYNTAKS OG INDEKSERING

Eksempler

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
[1, 3, 7, 12, 19]
```

```
[2, 'bold', 17, True, 5, [2, 4, 6]]
```

bemærk de firkantede parenteser og
kommaerne, der adskiller elementerne

SYNTAKS OG INDEKSERING

Eksempler

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
[1, 3, 7, 12, 19]  
[2, 'bold', 17, True, 5, [2, 4, 6]]
```

bemærk de firkantede parenteser og
kommaerne, der adskiller elementerne

Generelt

[element₁, element₂ ... element_n]

hvor elementerne kan være vilkårlige datatyper

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

'Æble'

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

Første element har indeks 0

andet element har indeks 1

osv...

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

'Æble'

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

Første element har indeks 0

andet element har indeks 1

osv...

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

'Æble'

```
Frugter[2]
```

'Appelsin'

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

Første element har indeks 0

andet element har indeks 1

osv...

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

'Æble'

```
Frugter[2]
```

'Appelsin'

```
Frugter[3]
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Nul-indeksering

Første element har indeks 0

andet element har indeks 1

osv...

```
Frugter = ['Æble', 'Banan', 'Appelsin']  
Frugter[0]
```

'Æble'

```
Frugter[2]
```

'Appelsin'

```
Frugter[3]
```

```
-----  
IndexError  
Cell In[7], line 1  
----> 1 Frugter[3]
```

IndexError: list index out of range

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

Frugter

`['Æble', 'Banan', 'Appelsin']`

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

```
'Appelsin'
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

Sidste element har indeks -1

andensidste element har indeks -2

osv...

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

```
'Appelsin'
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

Sidste element har indeks -1

andensidste element har indeks -2

osv...

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

```
'Appelsin'
```

```
# len bestemmer længden af listen, dvs antallet af elementer  
len(Frugter)
```

```
3
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

Sidste element har indeks -1

andensidste element har indeks -2

osv...

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

```
'Appelsin'
```

```
# len bestemmer længden af listen, dvs antallet af elementer  
len(Frugter)
```

```
3
```

```
Frugter[len(Frugter)-1]
```

```
'Appelsin'
```

SYNTAKS OG INDEKSERING

Negativ indeksering

Sidste element har indeks -1

andensidste element har indeks -2

osv...

```
Frugter
```

```
['Æble', 'Banan', 'Appelsin']
```

```
Frugter[-1]
```

```
'Appelsin'
```

```
# len bestemmer længden af listen, dvs antallet af elementer  
len(Frugter)
```

```
3
```

ikke nødvendig

```
Frugter[len(Frugter)-1]
```

```
'Appelsin'
```

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```


SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

```
range(1, 12, 2)
```

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

```
range(1, 12, 2)
```

```
[1, 3, 5, 7, 9, 11]
```

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

```
range(1, 12, 2)
```

```
[1, 3, 5, 7, 9, 11]
```

```
range(start, stop, trin)
```

start angiver starten – er automatisk **0**, hvis den ikke er angivet
stop angiver afslutningen, men ikke medtaget
trin angiver springet – er automatisk **1**, hvis den ikke er angivet

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

```
range(1, 12, 2)
```

```
[1, 3, 5, 7, 9, 11]
```

```
range(start, stop, trin)
```

start angiver starten – er automatisk **0**, hvis den ikke er angivet
stop angiver afslutningen, men ikke medtaget
trin angiver springet – er automatisk **1**, hvis den ikke er angivet

```
Bestem range(2, 10, 3)[1]
```

SPECIELLE LISTER

```
range(8)
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```

bemærk, at det svarer til indeksene i en vilkårlig liste

```
range(3, 9)
```

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

```
range(1, 12, 2)
```

```
[1, 3, 5, 7, 9, 11]
```

```
range(start, stop, trin)
```

start angiver starten – er automatisk **0**, hvis den ikke er angivet
stop angiver afslutningen, men ikke medtaget
trin angiver springet – er automatisk **1**, hvis den ikke er angivet

Bestem `range(2, 10, 3)[1]` = 5

BESKÆRING AF LISTER

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida']
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida']
```

```
venner[:]
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida']
```

```
venner[:]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```


BESKÆRERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida']
```

```
venner[:]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6:2]
```

BESKÆRING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']  
venner[1:]
```

```
['Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6]
```

```
['Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren']
```

```
venner[:4]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida']
```

```
venner[:]
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[2:6:2]
```

```
['Ole', 'Eva']
```

ÆNDRING AF LISTER

---

venner

['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']

ÆNDRING AF LISTER

```
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[3] = 'Signe'  
venner
```

ÆNDRING AF LISTER

```
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[3] = 'Signe'  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

ÆNDRING AF LISTER

```
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[3] = 'Signe'  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner.append('Bo')  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
```

ÆNDRING AF LISTER

```
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[3] = 'Signe'  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner.append('Bo')  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
```

```
venner.remove('Ole')  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
```

ÆNDRING AF LISTER

bemærk at
lister erforanderlige

på engelsk – **mutable** eller
changeable

.append() og **.remove()** er
eksempler på metoder,
der hører til typen list

```
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner[3] = 'Signe'  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette']
```

```
venner.append('Bo')  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Ole', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
```

```
venner.remove('Ole')  
venner
```

```
['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
```


GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

range(3) =

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

$\text{range}(3) = [0, 1, 2]$

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

Vi siger, at lister er **iterable**

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']  
  
for ven in venner:  
    print(ven)
```

Signe
Peter
Eva

$\text{range}(3) = [0, 1, 2]$

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

Signe
Peter
Eva

GENNEMLØB AF LISTER

Lister er ordnede, og derfor kan de gennemløbes med **for** – løkker

Vi siger, at lister er **iterable**

```
venner = ['Signe', 'Peter', 'Eva']
```

```
for ven in venner:  
    print(ven)
```

den smarteste måde

```
Signe  
Peter  
Eva
```

```
for i in range(len(venner)):  
    print(venner[i])
```

```
Signe  
Peter  
Eva
```


SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

[9, 7, 5, 3, 2, 1]

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

```
[9, 7, 5, 3, 2, 1]
```

```
blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
blandet.sort()  
blandet
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

```
[9, 7, 5, 3, 2, 1]
```

```
blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
blandet.sort()  
blandet
```

```
-----  
TypeError                                Traceback (most recent call last)  
Cell In[50], line 2  
      1 blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
----> 2 blandet.sort()  
      3 blandet
```

```
TypeError: '<' not supported between instances of 'str' and 'int'
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

```
[9, 7, 5, 3, 2, 1]
```

```
blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
blandet.sort()  
blandet
```

```
blandet = ['1', 'Peter', '7', 'Ida', '2']  
blandet.sort()  
blandet
```

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

```
['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']
```

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

```
[9, 7, 5, 3, 2, 1]
```

```
blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
blandet.sort()  
blandet
```

```
blandet = ['1', 'Peter', '7', 'Ida', '2']  
blandet.sort()  
blandet
```

```
['1', '2', '7', 'Ida', 'Peter']
```


SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']  
venner.sort()  
venner
```

['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']

```
tal = [3, 7, 1, 5, 9, 2]  
tal.sort(reverse = True)  
tal
```

[9, 7, 5, 3, 2, 1]

```
blandet = [1, 'Peter', 7, 'Ida', 2]  
blandet.sort()  
blandet
```

```
blandet = ['1', 'Peter', '7', 'Ida', '2']  
blandet.sort()  
blandet
```

['1', '2', '7', 'Ida', 'Peter']

ASCII-tabellen

SORTERING AF LISTER

```
venner = ['Anne', 'Peter', 'Signe', 'Eva', 'Søren', 'Mette', 'Bo']
venner.sort()
venner
```

['Anne', 'Bo', 'Eva', 'Mette', 'Peter', 'Signe', 'Søren']

tal =	0	NUL	16	DLE	32		48	0	64	@	80	P	96	`	112	p
tal.so	1	SOH	17	DC1	33	!	49	1	65	A	81	Q	97	a	113	q
tal	2	STX	18	DC2	34	"	50	2	66	B	82	R	98	b	114	r
[9, 7,	3	ETX	19	DC3	35	#	51	3	67	C	83	S	99	c	115	s
	4	EOT	20	DC4	36	\$	52	4	68	D	84	T	100	d	116	t
	5	ENQ	21	NAK	37	%	53	5	69	E	85	U	101	e	117	u
blande	6	ACK	22	SYN	38	&	54	6	70	F	86	V	102	f	118	v
blande	7	BEL	23	ETB	39	'	55	7	71	G	87	W	103	g	119	w
blande	8	BS	24	CAN	40	(	56	8	72	H	88	X	104	h	120	x
	9	HT	25	EM	41	)	57	9	73	I	89	Y	105	i	121	y
	10	LF	26	SUB	42	*	58	:	74	J	90	Z	106	j	122	z
blande	11	VT	27	ESC	43	+	59	;	75	K	91	[	107	k	123	{
blande	12	FF	28	FS	44	,	60	<	76	L	92	\	108	l	124	
blande	13	CR	29	GS	45	-	61	=	77	M	93	]	109	m	125	}
['1',	14	SO	30	RS	46	.	62	>	78	N	94	^	110	n	126	~
	15	SI	31	US	47	/	63	?	79	O	95	_	111	o	127	DEL

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']
```

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner
```

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])
```

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```


```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']

mineVenner

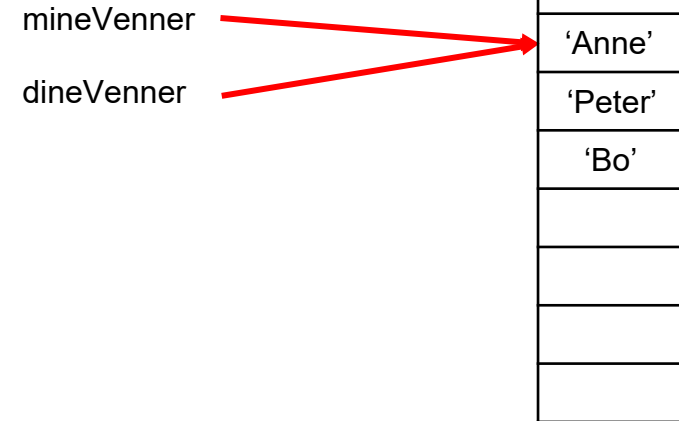
'Anne'
'Peter'
'Bo'

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']

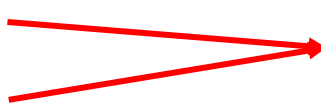
KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']

mineVenner

dineVenner

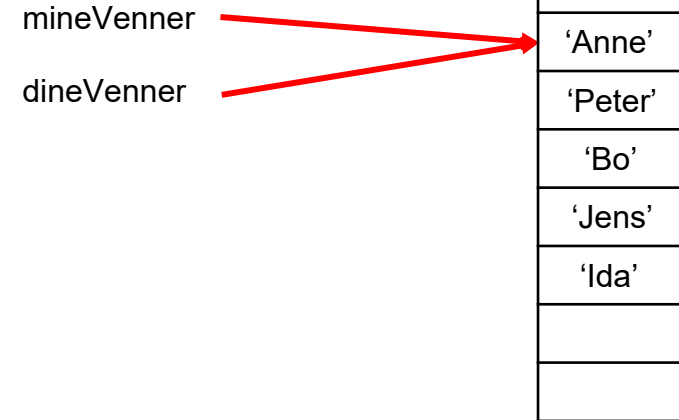
'Anne'
'Peter'
'Bo'
'Jens'
'Ida'

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner.copy()  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])
```

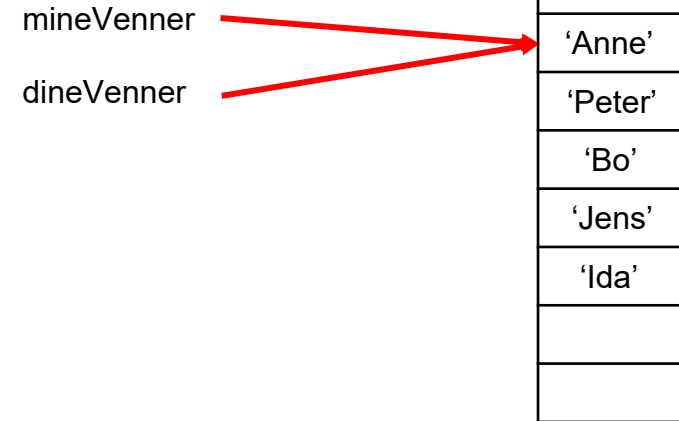

KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner.copy()  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```


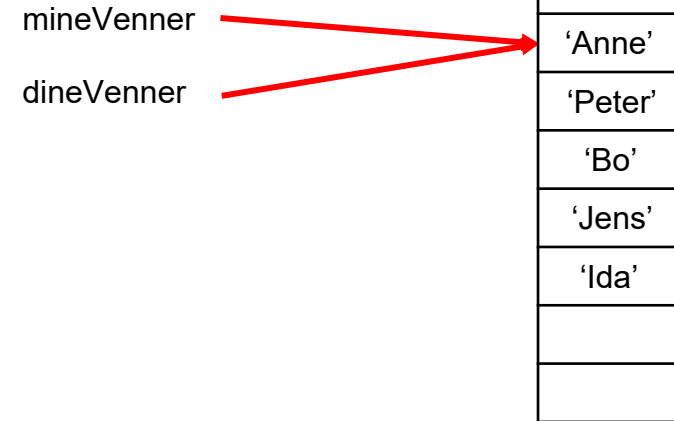
KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner.copy()  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo']
```


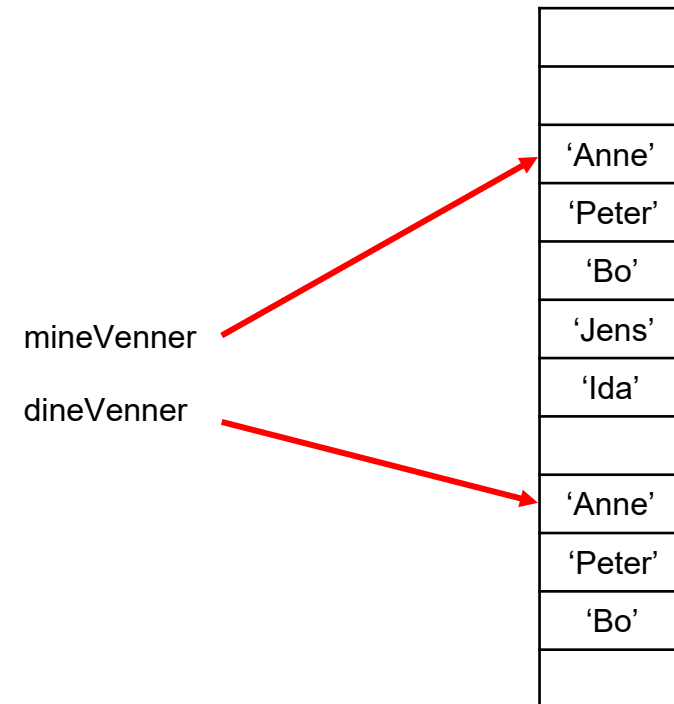
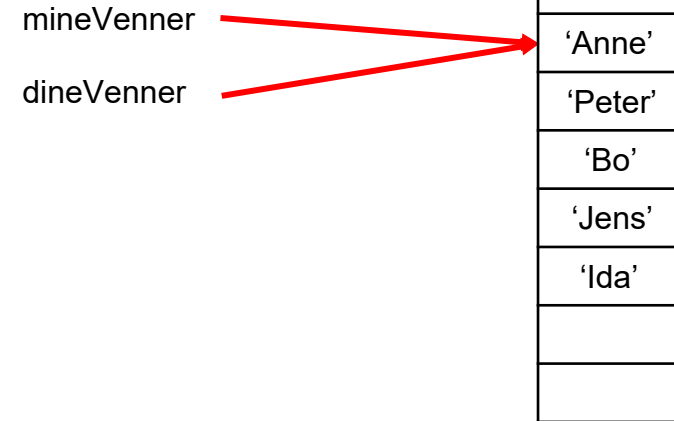
KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']
dineVenner = mineVenner
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])
print('Mine venner: ', mineVenner)
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']
dineVenner = mineVenner.copy()
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])
print('Mine venner: ', mineVenner)
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo']

KOPIERING AF LISTER

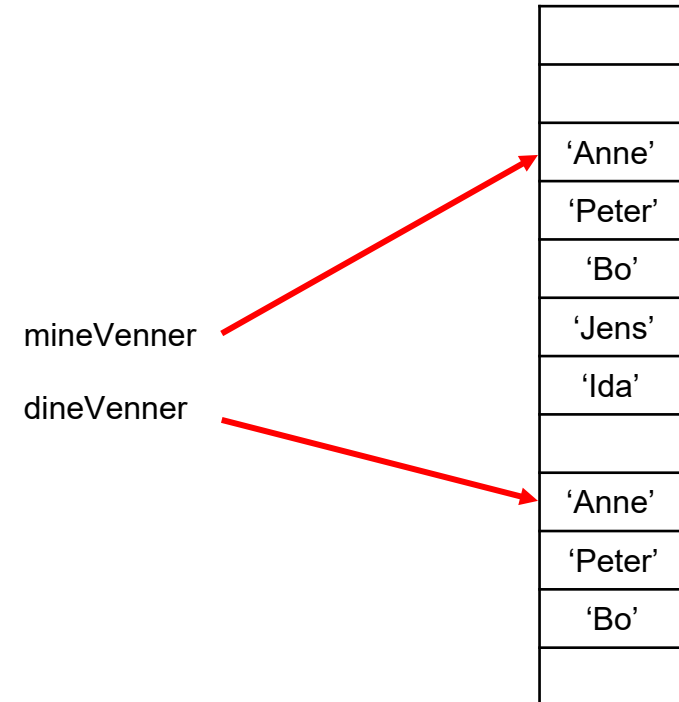
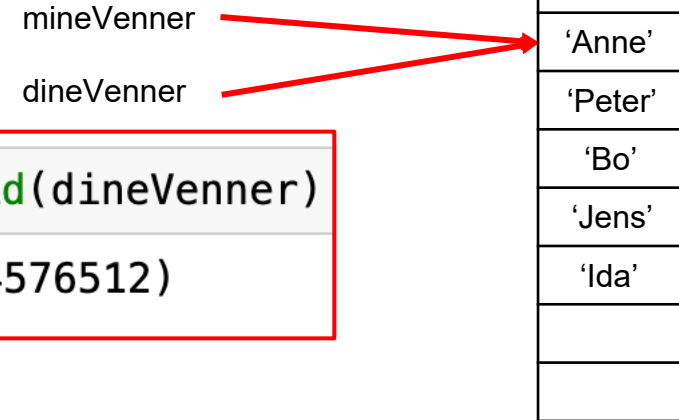
```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
id(mineVenner), id(dineVenner)  
(4424576512, 4424576512)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner.copy()  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo']
```


KOPIERING AF LISTER

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
id(mineVenner), id(dineVenner)  
(4424576512, 4424576512)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']
```

```
mineVenner = ['Anne', 'Peter', 'Bo']  
dineVenner = mineVenner.copy()  
mineVenner.extend(['Jens', 'Ida'])  
print('Mine venner: ', mineVenner)  
print('Dine venner: ', dineVenner)
```

```
id(mineVenner), id(dineVenner)  
(4424508288, 4424573952)
```

```
Mine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo', 'Jens', 'Ida']  
Dine venner: ['Anne', 'Peter', 'Bo']
```

mineVenner

dineVenner

'Anne'
'Peter'
'Bo'
'Jens'
'Ida'

mineVenner

dineVenner

'Anne'
'Peter'
'Bo'
'Jens'
'Ida'
'Anne'
'Peter'
'Bo'

METODER LISTER

Metode	Beskrivelse
<code>append( )</code>	Tilføjer et element i slutningen af listen
<code>clear( )</code>	Fjerner alle elementer fra liste
<code>copy( )</code>	Returnerer en kopi af listen
<code>count( )</code>	Returnerer antallet af elementer med den specificerede værdi
<code>extend( )</code>	Tilføjer elementer fra en liste til slutningen af listen
<code>index( )</code>	Returnerer indekset af det første element med den specificerede værdi
<code>insert( )</code>	Tilføjer et element i den specificerede position
<code>pop( )</code>	Fjerner elementet i den specificerede position
<code>remove( )</code>	Fjerne elementet med den specificerede værdi
<code>sort( )</code>	Sorterer listen

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

$$[2, 3, 7] + [1, 8, 4]$$

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

```
[2, 3, 7] + [1, 8, 4]
```

```
[2, 3, 7, 1, 8, 4]
```

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

```
[2, 3, 7] + [1, 8, 4]
```

```
[2, 3, 7, 1, 8, 4]
```

```
3 * [5, 1]
```

```
[5, 1, 5, 1, 5, 1]
```

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

```
[2, 3, 7] + [1, 8, 4]
```

```
[2, 3, 7, 1, 8, 4]
```

```
3 * [5, 1]
```

```
[5, 1, 5, 1, 5, 1]
```

```
import numpy as np
```

```
np.array([2, 3, 7]) + np.array([1, 8, 4])
```

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

```
[2, 3, 7] + [1, 8, 4]
```

```
[2, 3, 7, 1, 8, 4]
```

```
3 * [5, 1]
```

```
[5, 1, 5, 1, 5, 1]
```

```
import numpy as np
```

```
np.array([2, 3, 7]) + np.array([1, 8, 4])
```

```
array([ 3, 11, 11])
```

LISTER VS VEKTORER

Lister ligner meget vektorer, som bruges i matematik, men...

```
[2, 3, 7] + [1, 8, 4]
```

```
[2, 3, 7, 1, 8, 4]
```

```
3 * [5, 1]
```

```
[5, 1, 5, 1, 5, 1]
```

```
import numpy as np
```

```
np.array([2, 3, 7]) + np.array([1, 8, 4])
```

```
array([ 3, 11, 11])
```

Lister skal laves om til såkaldte arrays for at kunne virke som matematiske vektorer

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list – der er dog vigtige forskelle

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

```
('Æble', 'Banan', 'Appelsin')  
  
(1, 3, 7, 12, 19)  
  
(2, 'bold', 17, True, 5, (2, 4, 6))
```

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

```
('Æble', 'Banan', 'Appelsin')  
(1, 3, 7, 12, 19)  
(2, 'bold', 17, True, 5, (2, 4, 6))
```

bemærk de almindelige parenteser og
kommaerne, der adskiller elementerne

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

```
('Æble', 'Banan', 'Appelsin')  
(1, 3, 7, 12, 19)  
(2, 'bold', 17, True, 5, (2, 4, 6))
```

bemærk de almindelige parenteser og
kommaerne, der adskiller elementerne

Generelt

(element₁, element₂ ... element_n)

hvor elementerne kan være vilkårlige datatyper

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list – der er dog vigtige forskelle

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

men først lighederne:

- indeksering (nul-indeksering og negativ indeksering)

- beskæring

- gennemløb

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

men først lighederne:

- indeksering (nul-indeksering og negativ indeksering)

- beskæring

- gennemløb

forskellene:

- almindelige parenteser fremfor firkantede parenteser

TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

men først lighederne:

- indeksering (nul-indeksering og negativ indeksering)

- beskæring

- gennemløb

forskellene:

- almindelige parenteser fremfor firkantede parenteser

- kan ikke ændres

```
venner = ('Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette')  
venner[3] = 'Signe'
```


TUPLER

Datatypen tuple er en følge af endeligt mange elementer med en bestemt rækkefølge

Svarer til datatypen list—der er dog vigtige forskelle

men først lighederne:

indeksering (nul-indeksering og negativ indeksering)

beskæring

gennemløb

forskellene:

almindelige parenteser fremfor firkantede parenteser

kan ikke ændres

```
venner = ('Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette')
venner[3] = 'Signe'
```

```
-----
TypeError                                Traceback (most recent call last)
Cell In[8], line 2
      1 venner = ('Anne', 'Peter', 'Ole', 'Ida', 'Eva', 'Søren', 'Mette')
----> 2 venner[3] = 'Signe'
```

```
TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
```

METODER TUPLER

Metode	Beskrivelse
count( )	Returnerer antallet af elementer med den specificerede værdi
index( )	Returnerer indekset af det første element med den specificerede værdi

METODER TUPLER

Metode	Beskrivelse
<code>count( )</code>	Returnerer antallet af elementer med den specificerede værdi
<code>index( )</code>	Returnerer indekset af det første element med den specificerede værdi

Hvorfor kan det alligevel være en god ide at bruge tupler fremfor lister?

METODER TUPLER

Metode	Beskrivelse
<code>count( )</code>	Returnerer antallet af elementer med den specificerede værdi
<code>index( )</code>	Returnerer indekset af det første element med den specificerede værdi

Hvorfor kan det alligevel være en god ide at bruge tupler fremfor lister?

- tupler bruger mindre lager og er derfor hurtigere at tilgå

METODER TUPLER

Metode	Beskrivelse
<code>count( )</code>	Returnerer antallet af elementer med den specificerede værdi
<code>index( )</code>	Returnerer indekset af det første element med den specificerede værdi

Hvorfor kan det alligevel være en god ide at bruge tupler fremfor lister?

- tupler bruger mindre lager og er derfor hurtigere at tilgå
- for at undgå utilsigtede ændringer i data

LISTER I SCRATCH

Under **Variable** findes **Lav en liste**

Variable

Lav en variabel

☐

my variable

sæt my variable ▼ til 0

ændre my variable ▼ med 1

vis variabel my variable ▼

skjul variabel my variable ▼

Lav en liste

Mine brikker

Lav en brik

LISTER I SCRATCH

Under **Variable** findes **Lav en liste**
hvorefter man kan give listen et navn, fx **Venner**
og tilføje elementer ved at klikke på **+**

LISTER I SCRATCH

Under **Variable** findes **Lav en liste**
hvorefter man kan give listen et navn, fx **Venner**
og tilføje elementer ved at klikke på **+**

Bemærk, at lister i Scratch ikke er nulindekserede

LISTER I SCRATCH

Under **Variable** findes **Lav en liste**
hvorefter man kan give listen et navn, fx **Venner**
og tilføje elementer ved at klikke på **+**

Bemærk, at lister i Scratch ikke er nulindekserede

Der opstår en række forskellige muligheder, når
der er oprettet en liste

